

ด่วนที่สุด
ที่ กต ๑๑๐๒/๔๓๔

เลขที่เอกสาร	4074
ราคา	๙.๐๐

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ ทราบ
เรื่องที่.....

๗ กรกฎาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ความเห็นต่อการจัดอันดับประเทศไทย ตามกฎหมายการค้าสหรัฐฯ มาตรา ๓๐๑ พิเศษ ประจำปี ๒๕๕๗

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

จัดเข้าวาระ 8 ก.ค. 2557

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว (ล)๙๘๘๙ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีสอบถามข้อคิดเห็นต่อผลการจัดอันดับประเทศไทยตามกฎหมายการค้าสหรัฐฯ มาตรา ๓๐๑ พิเศษ (Special ๓๐๑) ประจำปี ๒๕๕๗ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ความแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้วขอเรียนความเห็น ดังนี้

๑. ในภาพรวม การที่ประเทศไทยได้ถูกจัดไว้ในบัญชี (Priority Watch List) PWL อีกครั้ง น่าจะส่งผลโดยตรงต่อภาพลักษณ์ของประเทศไทย และเจตนารมณ์ทางการเมืองของไทยที่จะคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาและแก้ไขปัญหาการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาอย่างจริงจัง รวมทั้งอาจส่งผลกระทบทางเศรษฐกิจที่ทำให้นักลงทุนบางรายขาดความเชื่อมั่นในการได้รับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการลงทุน เช่น เครื่องหมายการค้า สิทธิบัตร การคุ้มครองข้อมูลทางการค้า เป็นต้น

๒. สหรัฐฯ ให้ความสำคัญต่อการรักษาสภาพประโยชน์ของผู้ประกอบการสหรัฐฯ ด้วยการนำประเด็นเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญามารวบรวมไว้ในเวทีเจรจาการค้าระหว่างประเทศ รวมทั้งในการเจรจาจัดทำการค้าเสรีกับประเทศต่าง ๆ นอกจากนี้ มาตรา ๓๐๑ พิเศษ ยังเป็นตัวอย่างของการดำเนินมาตรการตอบโต้ทางการค้าที่สำคัญของสหรัฐฯ ซึ่งถึงแม้จะเป็นกฎหมายภายในแต่ก็มีการดำเนินมาตรการบังคับใช้ที่เป็นเครื่องมือทางนโยบายที่มีประสิทธิภาพ อาทิ การระงับหรือเพิกถอนสิทธิพิเศษทางศุลกากร หรือ GSP

๓. การเร่งพัฒนาและบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของไทยให้เป็นรูปธรรมจะทำให้สหรัฐฯ เห็นถึงความตั้งใจจริงของไทยในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวและอาจพิจารณาทบทวนสถานะหรือถอดไทยออกจากบัญชีประเทศที่ต้องจับตามองเป็นพิเศษ (Priority Watch List- PWL) ตามกฎหมายการค้าสหรัฐฯ มาตรา ๓๐๑ พิเศษ ในการพิจารณาครั้งต่อไปในปี ๒๕๕๘ ได้

๔. สาเหตุหลักประการหนึ่งที่ไทยถูกขึ้นบัญชีใน PWL ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ อาจเป็นผลมาจากการที่ไทยประกาศใช้มาตรการใช้มาตรการบังคับเหนือสิทธิบัตรยา (Compulsory Licensing : CL) เมื่อปี ๒๕๔๙ ซึ่งในขณะนี้ประเทศไทยก็ยังประกาศใช้มาตรการดังกล่าวอยู่กับยา ๗ รายการเนื่องจากเป็นประโยชน์ต่อ

/ สาธารณชนที่สามารถ...

สาธารณชนที่สามารถเข้าถึงยาราคาไม่แพง ทั้งนี้ แม้ว่าการประกาศใช้ CL ไม่ผิดกฎหมายในประเทศและกฎหมายระหว่างประเทศตามพินัยกรรมการค้าโลก (WTO) กำหนดไว้ แต่สมาคมผู้ผลิตยาของสหรัฐฯ ซึ่งเสียประโยชน์ก็อาจยังคงสร้างแรงกดดันต่อรัฐบาลสหรัฐฯ ให้จัดไทยอยู่ใน PWL ต่อไป ดังนั้น ในการเจรจากับสหรัฐฯ ไทยจึงอาจพิจารณาใช้หลักการที่ว่า การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาควรมีเป้าหมายเพื่อสร้างความเจริญก้าวหน้าและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนทุกภาคส่วนโดยอาศัยความรู้จากความคิดสร้างสรรค์ร่วมกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม และไม่ควรมุ่งเน้นการคุ้มครองประโยชน์ของผู้ทรงสิทธิแต่เพียงฝ่ายเดียว แต่ควรคำนึงถึงประโยชน์และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสาธารณชนอย่างสมดุลด้วย

๕. อนึ่ง ไทยและสหรัฐฯ ต่างมีพันธกรณีในฐานะสมาชิก WTO ซึ่งมีนัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ใน ๒ แห่ง ดังนี้ (๑) สิทธิในการใช้มาตรการ CL เป็นการใช้อิทธิพลของสมาชิก WTO โดยชอบตามหลักที่กำหนดไว้ในข้อ ๓๑ ของ Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights (TRIPS) ภายใต้กรอบ WTO และ (๒) การดำเนินการตามมาตรา ๓๐๑ พิเศษของสหรัฐฯ เพื่อตอบโต้มาตรการ CL เป็นการดำเนินมาตรการฝ่ายเดียว (unilateral act) ของสหรัฐฯ ซึ่งต้องดำเนินการโดยสอดคล้องกับพันธกรณี WTO ด้วย ทั้งนี้ หากการดำเนินการของสหรัฐฯ ขัดต่อพันธกรณี สมาชิก WTO ย่อมสามารถร้องเรียน หรือเริ่มกระบวนการทางกฎหมายภายใต้กลไกระงับข้อพิพาทภายใต้ WTO ได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายมนัสวี ศรีโสดาพล)

รองปลัดกระทรวงการต่างประเทศ รักษาการแทน
ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปฏิบัติราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้

กองอเมริกาเหนือ

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๓๐๗๗ (นฤทัย)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๑๒๗